

Nicolae VASILE

Ping-pong cu gânduri și vieți (2)

În România, viața din ultimul deceniu al secolului XX se derula mai mult sub influența schimbării politice care avuseseră loc în anul 1989 decât cea cauzată de globalizarea informatică care îi afecta pe toți locuitorii planetei. Revoluția internetului și deschiderea granițelor îi făcea pe tineri să se gândească mai mult la asimilarea mijloacelor de adaptare la noua situație decât la studierea profundă a disciplinelor fundamentale așa cum o făcuseră generațiile anterioare lor. Copiii puneau mult mai mult suflet în învățarea limbilor străine și utilizării calculatoarelor decât matematica, fizica, chimia etc., ca să nu mai vorbim de disciplinele umaniste, istorie, geografie etc., care își pierduseră aproape total aderența.

Acest curent utilitarist din învățământul românesc se bucura și de un suport politic, ținta urmărită fiind cea de aderare la Uniunea Europeană, unde modelul dominant este cel finlandez. Acesta presupune reducerea la minim a eforturilor elevilor. Îmi amintea de ceva din școala primară care se chema să *învățăm tabla înmulțirii cântând*. Acest model este perfect pentru crearea de mediocrități, mult mai necesare la scara de masă, comparativ cu un număr redus de vârfuri care

să câștige olimpiadele naționale și internaționale.

Această abordare a învățământului mai corespundea și cu poziția părinților, care descumpăniți de dezechilibrele apărute pe piața muncii, unde noile cerințe nu se potriveau deloc cu pregătirea remanentă a lor, și nici nu aveau nici cea mai mică disponibilitate spre îndrumarea copiilor. Și părinții mergeau tot pe principiul minimului efort, însă pretențiile le-au crescut corespunzător cu ce vedea că se întâmplă în alte părți. Dorința era *să muncim ca-n est, dar să câștigăm ca-n vest*. Se întâmpla un fenomen ușor de explicat, dar greu de acceptat, anume, se globalizau pretențiile și se minimizau eforturile, ceea ce în timp au condus la ratarea multor ținte personale și la apariția unei frustrări sociale. De aici până la nostalgia după fostul regim mai era doar un pas.

Și ca să se închidă cercul mediocrităților nemulțumite perpetuum, ajungem și la sindicate. Provenite din nemulțumiții de dinainte de 1989, majoritatea fluturând și o doză de falsă dizidență care dă bine, și din mulțumiții de altădată, dar care n-au putut ține pasul cu regulile noului regim transformându-se în noii nemulțumiți, și din cei care vor putere fără să-și asume responsabilitatea politică. Toate aceste categorii au devenit masa de manevră a tuturor aventurierilor politici care au fost și vor mai fi în această tristă țară.

Când spunem de mediocrități nu înseamnă neapărat ceva peiorativ, în fond termenul vine de la cuvântul mediu. După schimbarea de regim politic evoluția economică a țării a fost evident pozitivă și asta s-a transmis și în societate. Clasa săracilor a evoluat spre clasa medie, iar cei de mijloc de dinainte au trecut spre clasa îmbogățiților.

Problema de climat social a României, precum și a altor țări foste comuniste, este că această clasă medie a noastră nu s-a debarasat de comportamentul fostei clase din care provine, adică de cea a săracilor, și are obiceiul de a se văita permanent, de cele mai multe ori fără un motiv real. În țările dezvoltate forța economică și socială o dă clasa de mijloc, dominantă prin număr, care își trăiește sincer situația de satisfacție economică, pe când la noi, aceeași clasă, se manifestă nesincer printr-o continuă nemulțumire care se manifestă prin văicăreli de tot felul, creând un stres social greu de suportat, cu trimiteri comparative la situația din vremea comunistă.

Înainte, circa 70% din populație era nemulțumită, astăzi cam tot așa.

Însă:

Atunci nemulțumirile erau de genul că nu a primit gratuit de la stat apartament cu trei camere, ci doar cu două; că îi va veni rândul la mașina Dacia abia peste șapte ani și el spera la cinci; că ar fi vrut să meargă în excursie în

Bulgaria în fiecare an, dar nu putea decât o dată la trei ani etc.

Astăzi nemulțumirile sunt că are doar o locuință, iar alții au și casă de vacanță la munte, la mare sau chiar în străinătate; că face doar un concediu pe an în Bulgaria, iar alții fac chiar și trei concedii dintre care cel puțin unul într-un paradis turistic; că are mașină normală pe când alții au SUV etc.

De neînțeles este faptul că nemulțumirile de azi se manifestă mult mai violent decât cele de dinainte, iar asta rezultă din libertățile de manifestare și mijloacele care astăzi sunt și înainte nu erau.

Și El trăia în această atmosferă, ca toți ceilalți. Din cauza nemulțumirilor de care vorbeam mai sus, parcă tot poporul român voia să plece din țară!... Tristă țară, tristă epocă!... Culmea este că cei care plecau, după ce ajungeau acolo unde au visat, manifestându-și zgomotos entuziasmul de ce au găsit, aveau, și au în continuare, pretenția să fie ajutați de cei care au rămas.

- Ei, cum este cu școala?... Merg lucrurile așa cum te-ai așteptat?

- Și da, și nu. Da, pentru că este un liceu bun, este o atmosferă serioasă; nu, pentru că este ceva caracteristic întregului învățământ românesc, un amestec de valori care nu pot avea aceeași țintă. Atenția tuturor este

îndreptată spre cei câțiva olimpici internaționali, care aduc faimă liceului, dar masa mare de copii, foarte valoroși, că altfel nu ar fi putut ajunge acolo, sunt lăsați la liberul arbitru. Poate, pentru aceștia, este o bună școală de a se descurca în viață. Deocamdată, nu am o țintă clară.

- Și, ai de gând în această situație?

- Iată că deja am greșit în apreciere!...

O țintă tot am. Să îndeplinesc condițiile ca la sfârșitul liceului să fiu admis într-o universitate străină bună. O astfel de diplomă ar reprezenta o bună șansă de a intra într-o firmă mare.

- Mai trebuiesc îndeplinite și alte condiții.

Firmele străine mai apreciază, știu ele cum, și abilitățile sociale, capacitatea de a lucra în echipă, cunoașterea limbii respective etc.

- Știu, și o să fac eforturi în acest sens.

Un lucru bun, dobândit în liceu, va fi cunoașterea limbajelor informatice.

- Nimic pe latura sentimentală!... Văd că nu ai niciun gând legat de o viitoare familie!...

- O să vină timpul și pentru aceasta.

Toate la vremea lor.

- Să știi că un rateu în viața sentimentală anulează toate celelalte rezultate oricât de spectaculoase ar fi acestea.